

Hétfő

August. 31.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

1846. 2-ik félév.

36.

4-ik évfolyam.

Ez ÉRTESÍTŐ, melyben adás-vétel, kereskedési-gazdasági 's más illyes hirdetémények közöltetnek, Debreczenben minden hétfőn, Nagy-Váradon csütörtökön jelenik. — Fél évi előfizetés házhoz külfé Debreczenben 's Nagy-Váradon 1 — postán bár hová 2 — for. ezüsten. Előfizetni lehet mindenkor a' Tudakozóintézetben.

Jövő szerdán, azaz September 2. kán

reggeli 8 órádtól kezdve déli 12 óráig, a' Debreczeni Tudakozó-intézetben

Közönséges árverés fog tartatni,

hol is férfi 's asszonyi mindenféle ruházatok, házi bútorok, asztali órák, 's több e'félék lesznek dobszó által eladandók. — Egyszersmind, kiknek illyesmi eladni valójok van, az árverés előtti napon eladás végett elfogadtatik.

(NV. 123) Haszonbérbe adandó birtok. (2.3)

Tek. Bernáth József urnak Ér-Mihályfalva mezővárosában levő részbirtoka; mely áll a' fekete földön jó minőségű 418, felosztva 3 fordulóra, a' fekete homokon minden évben használható szántó és haszáló 500 hold földekből, 4000 hold közlegelő' szabad használatából, 180 hold magány erdőnek kikötendő feltételek melletti haszonvételéből, 320 marhás és 730 gyalog robotokból; királyi kisebb haszonvételei kivül belső telkeken való ház, bolt és malmokból befolyó 300 pengő forintnyi tiszta jövedelemből; legjobb karban levő udvar, ház, cserepes istálló, cserepes eselédház, granarium és göré, mellette lévő nagy kiterjedésű zöldés és gyümölcsös kertből, 20 holdnyi elkészített dohányos kertből, rajta lévő dohányos pajtákból és házakból; 1000 darab juh-major házakból; szőlő- és kenderföldekből; a' gazdál-

kodáshoz megkívántató minden eszközökkel, folyó évi sz. Mihály napjától számítva 3 vagy 6 évre haszonbérbe kiadandó. — Ertekezni lehet a' tulajdonossal.

(NV. 108.)

MYCZKOWCE.

(6.6.)

Zwierzyn és Hereznica Niznia.

Szép és jövedelmes jószágok Gallicsiában

Nem jövő évi Január 23-dikán, hanem már ez évi November 21-dikén megmásolhatatlanul kifognak jatszani. A' főhúzásban nyeretik: 200,000 ft mint a' főnyertes váltásdíjja, a' mellényereménynek 300,000 ft-ot és így összesen 500,000 ft nyeretik, melyek között 12000 darab cs. kir. arany. — Sorokat kaphatni NVáradon, ns Faur Gábor úrnál, valamint a' többi hiteles kereskedőknél is. — Bécs, Jul. 1. 1846.

Hamer és Karis, cs. kir. szab. nagykereskedők.

Hirdetmény.

(1. 3.)

A' főmeltóságú galantiai Eszterházy herczegség' derecskei uradalma' részéről közhírré tétetik, hogy f. évi szeptember hónap' 10-ik napján, a' szokott reggeli órákban, a' Derecskei tisztartósnágnál 3 évre követhető haszonvételek fognak nyilvános árverés' útján kibéreltetni, u. m.

- 1) A' N.-Kabai bolt és soarulás.
- 2) „ Félegyházi bolt.
- 3) „ Félegyházi csapszék.
- 4) „ Komadi bolt és soarulás.
- 5) „ Komadi csapszék.
- 6) „ Sasi csapszék.
- 7) „ Sasi meszarszék.
- 8) „ Szalontai meszarszék.
- 9) „ Szalontai vasári- helypénz-szedés.
- 10) „ Mchkeréki csapszék.
- 11) „ Mchkeréki soarulás.
- 12) „ Gáborjányi halászat.
- 13) „ B. Ujtalu csapszék.
- 14) „ N. Bajomi csapszék.
- 15) „ Derecskei halászat és vadászat.
- 16) „ Derecskei kettős száraz malom.
- 17) „ Derecskei egyes száraz malom.

Mellyre a' bérleti kívánók elég bánatpénzzel ellátva meghívatván, megjegyeztetik: miképen a' más uraságok alól érkezendő egyének azonkívül földesuraságikaiktól egy vagyonbeli tehetségek, mint erkölcsiségök' érdemében érvényes bizonyítványokkal ellátva legyenek. — Derecskén aug. 25-én 1846.

Vadász Pál,
uradalmi tisztartó.

(D.) Ismét két új pamlag (diván).

egészen új, eladó, találhatik a' debreczeni tudakozó intézetben.

(NV. 117) Figyeltetés! (3. 3.)

Az alulírt fűszeres kereskedésében újonnan érkezett Könyg Gyula friss köszvény-mentő szereit, mindennemű köszvényes és betegségek ellen, u. m. arcz, fő, fog, fül és mejj fájás, derék és ágyék fájdalmak, köszvény és gőrcsök, továbbá vértolulás, szivdobogás, álmatlanság, orbáncz, szem, torok és egyéb gyuladások ellen. Nem különben ajánlíható ama híres dr. Edw. Pearee londoni gyomor essentziája, melly minden belső gyomor nyavalyákat rövid idő alatt helyre állít, u. m. gyengesség vagy megromlása a' gyomornak, émelygés és fejfájás ellen. Bevétel végett egy cvő kanálba kell tölteni ez essentziából, és egy kis czukrot hozzá, 's a' beteg azt megiszja, és rövid idő alatt a' legrosszabb gyomrot helyreállítja. — Egy üveg 40 p. kr.

N. Várado-Olasziban, Aug. 10. 1846.

Reindl Gusztáv.

Egy kiadó vagy**örök áron eladó zongora**

kerestetik. Ebbeli rögtöni bejelentést elvár. a' debreczeni Tudakozó Intézet.

(NV. 119) Közhírrététel. (3. 3.)

Van szerencsém egész tisztelettel jelenten, hogy november kezdetével megnyitandom magas helyről engedett **Iyán-nevelő intézetemet**, mellyet jó tanító-mesterek és sok évi tapasztalásaim által ez ügyben a' magyar hazában fenálló legjobbakkal közzé reménylek számíthatni, 's mellyben vallástan, magyar, német és francia nyelvket, valamint a' többi szükséges tanulmányok, mivel társalgás, minden hasznos és finomabb kezmvény, zongora, rajz és táncz alaposan fognak taníttatni

Zene és táncz külön díjaztatnák; egyéb oktatásért, lakás, élelmezés és folytonos gondviselés felügyelésért egy növendék 200 pengő forintot fizet egy évre, negyedeként előre.

Csupan tanulás végett ide járó növendék a' felebbi tanulmányokért, zene és rajz nélkül 5 frt, rajzoktatással 6 frtot pengőben fizetend havanként előre.

Intézetem érdekében Bécsbe szándékozván utazni, minden t. cz. résztvenni kívánókat tisztelettel kérem, méltóztassanak rendelkezéseik jövő október elejétől kezdve szállásonom. Fejleppapok utczán, Klobusitzky-házban megtisztelni.

Gáll Etsét.

(D. 83.) Hordozható vaskonyha raktár. (3. 3.)

Alólírtnak van szerencsém jelenten, hogy mitűn hordozható vaskonyhám, mind kényelmekre, mind pedig jóságokra nézve már eddig is tetszéssel fogadtattak — a' nálam való megrendelés kikerülése 's személyes megválaszthatas tekintetéből, Sz. királyi **Debreczen** városa 's környéke t. cz. községének részére, nevezett készítményeim raktárál, a' tisztelt anya városban, **Egeressy Lajos** úr „Arany Kaszához“ címzett vas-kereskedését tűztem ki — a' hol is mindenkor különböző modorokban jól és csinosan készült 10, 20, 30, 40, 50 és 60, vagy még több személyekre is elegendő nagyságú vaskonyhám a' legillendőbb áron megszerezhetők.

Albrecht József,
pesti gyáros.

(D. 91.) (2. 3.)

Tettes Szathmár-vármegyében helyezett erdődi uradalomnak tágas kiterjedésű dombos és lapályos erdeiben az idei makk-termés árverése September hó 5-ik napjára határozatván, ezen nap délelőtti óráiban a' venni szándékozó az erdődi felügyelői irodába hivatalosok.

(NV. 123) Eladó ház. (2. 3.)

N. Várado-Olaszi nemesség fő-hadnagyja Vári Olyvaszto József, megúvan a' zsidók 's törökök átkát napról napra tapasztalni, azért a' hidfőn lévő hazatúl menekedni szándékozik akár készpénzért, akár költsévényre. A' venni szándékozó minden órán értekezhet a' háztulajdonosával.

N. V. Olaszi, Aug. 16. 1846.

Vári Olyvaszto József,
fő-hadnagy.

(NV. 124.)

Eladó ház

(2. 3.)

Várad Váralján a' Peceze sorján egy udvaron két ház, mely 500 yforintot jövedelmez, nagy kerttel együtt minden óran eladó. Tudhatni róla a' nváradit tudak. intézetben.

(NV. 122)

(2. 3.)

A' derecskei uradalomhoz tartozó fekete bátori és oláh szent-miklósi erdőben termelt tölgyfák jövő Szeptember hó 3-dikán, reggeli 9 órakor, az oláh szent-miklósi helységhezazanal árverés után eladatni fog. — N.Várad, Aug. 19. 1846.

Vadász Pál,
tiszartó.

(D. 92.)

Megyesi Lajosnak

(2. 3.)

vegyes dívat-kereskedésében ujjonnan érkezett honi dívatos kalapok kiválasztható mennyiségben a' legolcsóbb gyári áron kaphatók.

(NV. 115)

Egy özvegyasszony

(2. 3.)

hiadó gazdasszonynak vagy nevendék leánykák mellé nevelőnőnek ajánlkozik a' nváradit t. intézet által.

(D.)

Bírói árverés.

Váltótörvényszéki ítélet' következtében a' debreczeni Mútarban bíróság lefoglalt ingóságok, u. m. *képek, arany rámák, állatszerek, bőr 's bárszony esztős árúcsikkék, gyermekjátékok, zenedarabok*, 's több ezen kereskedéshez tartozó czikkék — pénteken f. éri szeptember' 1-kén 's azt követő napon, reggeli 8 órakor kezdve — árvereltetni fognak.

Honi czukor

ujjonnan érkezvén, **Stenczinger Antal** fűszerkereskedésében Debreczenben kapható.

(NV. 111)

Kiadó egész lak

(2. 3.)

Kőfaragó utcán Roth József ur' háza kerttel együtt kiadandó.

(D. 76.)

Malthai narancs.

(3. 3.)

Ujjlag érkezett, 's a' szokott czikkkekkel illendő áron találatik fűszeres Tőkés Istvánnál. — Ugyanott eladó:

nagy mázsa

fontokkal vagy a' nélkül.

D.)

EGY HINTÓ.

használt ugyan, de jó állapotban lévő, 's könnyű járású, igen olcsó áron eladó a' debreczeni Tudakozó intézet által.

(NV. 118)

Eladó gyógyszerár.

(3. 3.)

Egy jól rendezett kelendő gyógyszerár, jó anyagokból épült házzal és 16 köblös (1/2 sessio) földdel egy népes mezővárosban eladó. Bővebben a' N.váradit Tudakozó Intézet által értesülhetni.

(D.)

(2. 3.)

Egy polgár-házhoz, Péterfia útca elején, egy bormérő (ha felesége volna is, de gyermek nélküli) keresztetik. Utasítást ad a' helybeli Tud. Intézet.

(NV. 120)

Bérbeadó lak.

(2. 3.)

Nagy-Váradon, a' Zöldfa utcában, Illés Mihály úrnál, a' f. első emeletbe, három szoba, konyha, kamara, padlas, pintze, több évre haszonbérbe kiadó. —

(D.)

Olcsó ároni dohányvágatás.

Debreczenben egy bizonyos egyén, *dohányvágó gérszépzetével* tetszés szerint házhoz rendelve, igen olcsó ár mellett, ugymint: fontjától csak 3 rez krajczár faradásdíjt kérve, ajánlja ebbeli kész szolgálatját Rendelkezhetni iránta a' Tud. intézetben.

Egyveleg.

Egy paraszt, heti vásár' alkalmakor észrevehén, hogy S* város' ortornyából sodrony (drót) szolgál le a' földre (mellyel az öröknek jel adatik), almélködva tündökék magában, mire való lehetne az; — egy csintalan, de élmes diaktól kérdez meg ez iránt. „Hát bátyo — ugymond — az arra való, hogy a' torony se erre, se arra ne dőljön.“ „No — felelt amaz — a' német csak mindent ligondol'.

— „Mióta változtatá nevét ön Tamásra? kérde N* barátjától, „Mióta megházasodtam“ — felelt emez.

Egy törpe férfíhoz, kinek igen rövid nyaka volt, 's ki fejét félig a' köntösgallerba rejtve szokta hordozni, imigy szolt valaki: „En mindig csak akor veszem észre, hogy önnék feje van, midőn száját felnyitja“, — „En pedig önnél épen az ellenkezőt tapasztalom' felelt az aessop-termetű.

— „Látja kend, ilyenek aztán a' következősek, ki a' bort mérték nélkül issza“ — pirongatá az ispán lovaktól megrugdosott kocsisát. — „Dehogy iszom mérték nélkül ispány uram — felele amaz — hisz nincs nekem saját pinczém 's borom, én mindig korszmból iszom, ott pedig ugyancsak megmérik ám, néha még szűken is“

Egy hazai lapunkban, bizonyos utazási töredék' írója imigy kezdé elbeszélni visszatérését Vallból: „E' folyó év sz. Mihály hava' 26-kán, Vallban korán reggel kezdvén kürtölni a' pástyor sertéseinek, e' háziállatok értvén szavát, nyugtalankodni kezdtek az udvarban, én is tehát felugrottam a' gyamból 'stb.

— Jóska te! nem emlékezel rá, mióta hívtok ti engem o' méltóságának? — kérde egy hiu ur igazmondó inasától. „Dehogy nem, méltóságos uram! mióta Pesten a' Vadászkiürtnél valánk szállva“ — kapá válaszul o' méltósága.

Külkenni grótságban bizonyos lordnak egy kiaradt folyón kelle kis csolnakon átvitetni A' habok igen csapkodák a' kis sajkat, 's a' lord, mivel nem szokott a' vizen járáshoz, még soha sem izzadt igy életében. Remegve szólítja az evező embert: „valljon vesszét-é már el valaha e' vizen valaki?“

.Uram! mióta csak az eszemet tudom — felel a' hájós — itt még nem veszett el soha senki. Az igaz, hogy mult heten éppen ezen helyen, hol most evezek, fölfordult ézen mihaszna teknő, 's testvér öcsém belefullt, de azért nem veszett el, mert másnap újra megtaláltuk 's kifogtuk. —

— Egy uriszékné a' számadási nehézségek' sorában elő levén állva a' falusi bíró, megkérdte: tette: hogy miért a' bíró' uj eszímája 7, a' kisbíróé pedig csak 5 forint? „Hm: tekintetes uram! — felelt egész szerénységgel az ötleles bíró — tetszik azt tudni a' tekintetes-uraknak, hogy a' nyerges lónak egy marok abrakkal többet vetnek.“

— Egy esztelen csacsogót, ki kezeit nyelvél együtt fölvasáti mozgásban tartá, a' színházban szomszédja esdekelve kért. ne hadarásson kezeivel oly szörnyen előtte. „Hát hova tegyem kezemet ily nagy tolakodásban?“ kérdé a' kelepelő örök mozgony. — „Fogja be on száját ye! — nyeré válaszul.

— „Ha e' vigalmi körben minden kebel egy tűzelne, mint enyim a' kisasszony iránt, bizonynál ránk olvadna e' terem“ — így suttog X uracs a' jég tereben egy melléte álló vízű' fülébe. „Attól tartok — válaszol az elpirult szép — hogy keblemre olvadna, 's a' vonzaloni' utolsó szikráját is kioltaná a' szemtelen hízlegők iránt.“ — T.—O.

Debreczeni színház (szinkör).

Aug. 15. *Lara hét fia*, dráma 5 felv. (Pázmán pár' játéka' jutalmául.) Dózsa (Don Rodrigue) eléggé. Felekyné (Donna Valembra) remekül, ugy annyira, hogy báran mondanunk lehet, bár mely művészno sem adhatná jobban, ki azt olly kelkesen, valódi anyai érzettel 's látszóto belküzdéseivel adá. Pázmán (Gonzalo) szinte jó, 's ma is felülmulta várakozsunkat. Csiszér (Modarra) és Prielle kielégítők. Az egész előadás megható, mit számos néző koszorázott, kivéve a' Larak közül egyik, ki pár szóból álló szerepét sem tudá csak elmondani is.

Aug. 16. *Leánykérés szabály szerint* vagy *Haparrancsója*, vígjáték 4 felv. Patai (Sperber) helyesen. Felekyné (Sófia) művészi játékát a' közönség' tapsvihara követte. Udvarhelyiné (Rajnnuhulus) ügyes alkalmazást méltán dicsérhetők, 's illy szerepekben élvezet láthatni, mi által egyszerűs mind a' közönség' tetszését is megnyerte. Prielle kedvtelve, Csiszérné elég jól. Csiszér (Bühling) jó humorban tartá a' nézőket. Az egész előadás tetszést nyert.

Aug. 20. *Garaboncsás diák*, bohózat 3 szakaszban, írta Munkácsy. Silány odvas mű, 's kár is már felhozni ily idétlen műveket, minthogy jobb új darabjaink vannak; hja! de ugy van a' mult este *Ejféli* jelesb mű elmaradt, 's e' haszontalan összefirkált tudja isten mire meglehető közönség gyűlt be, hej pedig sokat lehetne látni, mint ásitott, mint zügolódot, de már késő; 's mely idétlen művet a' hővelkező ádásteljes cső felbe vagris csak harmadába szakasztja. Különben a' játék' menetele türethető, ki-

vált ha Prielle kissé korlátolta volna tulságos nevetését.

Aug. 22. Feleky Miklós' javára *Egy magyar király*, dráma 5 felv. írta Hugo; tele szinkör. Feleky (Mátvás) olly híven jellemzé Mátvás, mit a' történet' irataiból tudva, benne mint valódi nagy Hunyad' fiára ismerünk, minden jeleneteiben művészetét tünteté elénkbe, mit a' közönség' méltánylatlan nem hagyva, három virágfüzért hajított a' derék művésznek. Felekyné (Mária) szinte művésziileg működött, 's hasonlag koszorúval tiszteltetett. Priell (Katinka) jól. Benedek, Somogyi, Csiszér kielégítőleg. Dósa (Gara) meglehetősen.

Aug. 23. *Kean*, mint utolsó előtti előadás (ben a' színházban) színjáték 5 felv. Feleky (Kean) mint minden szerepeit, ugy ezt is művészi tapintattal adá. Csiszér (Ceofeld) eléggé jól. Felekyné (Anna) kedvesen. Prielle (Helena) ügyesen.

Aug. 25. (A városi kisdudoy intézet' részére) Utolsó előadás. (?) *Fehérek*, dráma 5 felv. Csiszér (kormányzó) nem helyesleg. Priell (Matild) ma különösen jelesül játszott, 's bátran el lehet mondani, hogy bar multkor Felekyné jól adá e' szerepet, de szinte kevés különbséget tapasztalánk. Felekyné (Anna) remekül. — Feleky (Sir Patrik) éles intricával, egész végig helyesen, de kivált az utolsó felvonásban, csak egy valódi művész teheti azt, mit ma a' jeles Feleky; mert meglövetése' alkalmakor valódi lelketrázólag zuhant a' szinpadlatra. Dósa (Dick) ma kissé hidegen. Szász (Sir O'Neil) szorgalmat tanúsít. X.

Rejtett szó.

- 3, 5, 6, 7, 8 En erény voltam 's vagyok,
1, 2, 6; 4 Pornak szolgálok 's királynak,
Ülnek rajtam, de nem állnak,
1, 2, 6, 7 A' ruhám moeskot hagyok,
1, 2, 3, 7, 8 Bennem nincsen tisztaság,
1, 2, 3, 5, 6, 7, 8 'S bennem dölyfös kábaság.
4, 6, 7, 8 Sokszor átok jár velem,
1, 2, 3, 4, 6, 5 Futra a' sárt 's port nyelem.
5, 6, 2 Pénzverő pénze csinálhat,
1 — — — 8 Eléstáru! pár használhat.

Sz. P.

Piaczi ár vált.gr.

Kübel	Debreczen		N. Várad.		Miskolcz	
	Aug. 25	Aug. 26.	Aug. 25.	Aug. 26.	Aug. 19.	Aug. 19.
	felső	alsó	felső	alsó	felső	alsó
<i>Tízta búza</i>	290	270	300	250	290	280
<i>Kétszeres</i>	260	230	240	210	270	200
<i>Rozs</i>	210	190	200	190	250	240
<i>Arpa</i>	150	130	150	145	160	150
<i>Zab</i>	102	94	92	90	190	180
<i>Tengeri</i>	204	174	206	190	85	80
<i>Küles</i>	270	240	120	—	—	—
<i>Kása</i>	420	400	—	—	—	—
<i>Szalonná máza</i>	45 f. 44 f.	45 f. 43 f.	—	—	—	—

Lotterian kijött számok, *Kassain*, Aug. 19) 26. 56. 33. 41. 16. — *Budain*, Aug. 12) 77. 90. 62. 83. 56.

Szerkeszti 's kiadja Balla Károly. — Nyomatik Debreczenben Tóth Endre által.